

340

1684-1818. Διαδικαστικά και ιδιωτικά έγγραφα, νοταριακή πράξη. Κίμωλος, Μύκονος, Νάξος, Πάρος.

Μ. Τουρτόγλου, «Περί τῆς ποινικῆς δικαιοσύνης ἐπὶ τουρκοκρατίας καὶ μετ' αὐτὴν μέχρι καὶ τοῦ Καποδιστρίου. Βυζαντιναὶ τινες ἐπιδράσεις ἐπὶ τὸ ἐφαρμοσθὲν δίκαιο», *ΕΚΕΙΕΔ* 15 (1968) [1972], σ. 29 αρ. 1, σ. 32-37 αρ. 3-8 (= Τουρτόγλου, *Μελετήματα*, τ. 1, σ. 121 αρ. 1, σ. 124-129 αρ. 3-8).

ΑΙΡΕΤΟΚΡΙΣΙΑ ΓΙΑ ΥΠΟΘΕΣΗ ΖΩΟΚΛΟΠΗΣ

1807, 8 Αυγούστου

«... διὰ τοῦ παρόντος γράμματος γίνεται δῆλον, ὅτι εἰς τοὺς 1804: ἔπιασεν ὁ γιάννης τζιπιάρης τὸν δημήτρη λιανόπουλον μὲ τοὺς υἱοὺς του κλέπτας, καὶ τοῦ εἶχαν κλέψει τότε ἑκατὸν πενήντα ζῶα εἰς ἐκεῖνον τὸ διάστημα τοῦ χρόνου, καθὼς ἐφανερώθησαν κλέπται, εἰς τοῦτο λοιπὸν ὁ ἄνωθεν Ἰωάννης ἐπρόστρεξεν εἰς τὸν ἄρχων σολουτζιάρη καὶ ἔφορον τῶν χωρίων ναξίας, καὶ ἐξετάζοντας ἢ εὐγενεΐα του εἰς τὰ δύο μέρη, ἐδιόρησεν ὅτι νὰ βάλουν βουσκούς ἀπὸ τὸ μαραφέτη τους, νὰ τὴν ἀποφασίσουν αὐτὴν τὴν διαφορὰν, καὶ ὁ μὲν ἄρχων σολουτζιάρης ὡς ἔφορος τῶν χωρίων ὧλων, ἔβαλεν ἀπὸ μέρος του τὸν σταμάτην γεώργη τζανίνη, καὶ ὁ δημήτρη λιανόπουλος ἔβαλεν ἀποφασιστὴν του τὸν Ἰωάννην λιὸ μουςτάκη, ὁ δὲ γιάννης τζιπιάρης ἔβαλεν καὶ αὐτὸς διὰ τὸ δίκαιόν του τὸν Ἰωάννην στεφάνου μουςτάκη τῶν ὁποίων αὐτῶν διορισθέντων τῶν ἔδοσαν παντεΐαν ἄδειαν καὶ ἐξουσίαν παρὰ τῶν βαλθέντων, ὅτι εὖρον εὖλογον καὶ δίκαιον εἰς αὐτὰ ὅπου ἔκλεψαν τοῦ ρηθέντος Ἰωάννου νὰ ἀπόφασίσουν, καὶ νὰ τὸ βαστάξουν στερεὸν καὶ ἐμετάθετον χωρὶς τὴν παρὰ μικρὰν φιλοπροσωπίαν, ὅθεν οἱ ἄνωθεν διορισθέντες ἀποφασιστὰι διὰ ἰσυχίαν, ἀπεφάσισαν ὅτι διὰ τὰ ἑκατὸν πενήντα ζῶα ὅπου τοῦ ἔκλεψαν τοῦ Ἰωάννου τζιπιάρη νὰ δόσῃ ὁ λιανόπουλος μὲ τοὺς υἱοὺς του τοῦ ρηθέντος Ἰωάννου σαράντα ζῶα καματερά, καὶ τὰ ἑκατὸν δέκα νὰ μένουν χαμένα καὶ νὰ μὴν ἔχη νὰ ζητῇ κανένα, καὶ κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῶν ἀλπίτρων ἐστέρχθῃ ὁ ρηθεὶς Ἰωάννης ὅθεν εἰς ἐνδειξιν ἀληθείας δίδουν τὴν παρὸν μαρτυρίαν ἔμπροσθεν ἐμοῦ τοῦ γράφοντος πρωτονοταρίου καὶ εἰς τοὺς κάτωθεν ἀξιοπίστους μάρτυρας καὶ ὑπογράφονται κάτωθεν ἵνα ἔχη τὸ κύρος καὶ τὴν ἰσχὺν ἐν παντὶ κριτηρίῳ ...».

341

1684-1900. Ιδιωτικά και εκκλησιαστικά έγγραφα. Απόφαση εκκλησιαστικού κριτηρίου. Προικόννησος (Μικρά Ασία).

Λ. Καμπούρης, «Προικοννησιακά (Δύο κώδικες τῆς μητροπόλεως Προικοννήσου)», *BNJ* 21 (1971-1974), σ. 195-198 αρ. 2-6, σ. 198 αρ. 8, σ. 199-200 αρ. 11, σ. 204-206 αρ. 38-39, σ. 207 αρ. 41, σ. 219-222 αρ. Β.

ΡΥΘΜΙΣΗ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΜΝΗΣΤΕΙΑΣ ΜΕ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟ

1868, 12 Ιουλίου

«... Γρηγόριος ὁ ζ'. Ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, σὺν τῇ Ἁγίᾳ καὶ ἱερᾷ Συνόδῳ ... καθήκον ἐθεώρησε διακοινῶσαι καὶ τὰς ἐφεξῆς προνοητικὰς Αὐτῆς συμβουλὰς ὡς καὶ διαταγὰς, ἀφορώσας τὸ ἀκαταίτητον καὶ ἄμεμπτον τῶν νομίμως συγκροτουμένων μνηστειῶν, καθ' ὅσον αὐταὶ εἰσὶν αἱ πρῶται βάσεις τῆς ἐν ἀγάπῃ καὶ χριστιανικῇ καὶ συζυγικῇ ἀρμονίᾳ ἐδζωΐας τῶν μνηστευομένων· καθ' ὅτι μετὰ δυσαρρεσκείας οὐ μικρᾶς βλέπει ὅτι ἐπὶ τοῦ οὐσιώδους τούτου ἀντικειμένου, συμβαίνουνσι καθ' ἐκάστην καὶ ἀνοίκειοι καταχρήσεις καὶ ἀταξίαι, ἐξ ὧν προκύπτουσι διενέξεις καὶ διαπληκτισμοί, καὶ τελευταῖον διαλύσεις ἀρραβώνων, οὐ μόνον ὄνειδος φέρουσαι καὶ κατηγορίαν, ἀλλὰ καὶ ζημίας ἀμφοτέρων τῶν μνηστευομένων μερῶν αἰτία δὲ τούτων ὑπάρχει τὸ ἀπόλυτον καὶ ἀκανόνιστον τοῦ τε χρόνου τῆς μνηστείας καὶ τοῦ ποσοῦ τῶν συναλλαττομένων ἀρραβώνων, καὶ ἄλλαι παροράσεις καθηκόντων ἐκ μέρους τῶν τε γονέων καὶ τῶν μνηστήρων, καθὰ τοιαῦτα ὡσημέραι προκύπτουσι δυσάρεστα παραδείγματα. Καθ' ὅτι πρῶτον ἐν τῷ μεταξὺ τῆς μνηστείας διαστήματι, ὅπερ πολλάκις παρατείνεται καὶ εἰς χρόνους ὀλοκλήρους, ὑπάρχει ἐλευθέρᾳ ἢ εἴσοδος καὶ ἔξοδος τῶν νέων μνηστήρων εἰς τὰς οἰκίας τῶν πενθερῶν, καὶ ἀκώλυτος ἢ συναναστροφή τῶν μνηστευθέντων ἔπειτα, ἐκτὸς τῶν λόγῳ ἀρραβώνος ἀνταλλατομένων μνήστρον, δίδονται εἰς τὰς ἐορτὰς καὶ δωρεαὶ βαρύνονται, ἐπακολουθοῦσι δὲ καὶ ἔξοδα μάταια καὶ ἀνωφελῆ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς μνηστείας. συμπεσούσης δὲ δυσαρρεσκείας τινὸς μεταξὺ Αὐτῶν, τότε ἀναφύονται προτάσεις ἐπὶ διαλύσει πρὸς φιλοκέρδειαν, καὶ ἀπαιτήσεις διπλάσιων ἀρραβώνων, καὶ ἐξαγωγὰς ζημιῶν καὶ ἐξόδων, καὶ πλεῖστα ἄλλα ἄτοπα παρέχονται, πηγάζοντα ὡς προέφημεν, ἐκ τοῦ ἀκανονίστου καὶ ἀορίστου καὶ ἀτάκτου τρόπου τῶν μνηστειῶν. Ταῦτα τοίνυν γενικῶς καταργοῦντες καὶ ἐξαλείφοντες τοῦ λοιποῦ ἐκ προνοίας Ἐκκλησιαστικῆς, διαβιβάζομεν ἐν τῇ Αὐτῆς Ιερότητι διὰ τῆς παρούσης Ἐκκλησιαστικῆς Ἐγκυκλίου ἐπιστολῆς τὰ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου Συνοδικῶς ἐγκριθέντα, ἐντελλόμενοι καὶ προτρεπόμενοι Αὐτῇ, ὅπως συστήσασα τοῖς ἐπαρχιώταις αὐτῇ Χριστιανοῖς, δι' ἀρχιερατικῶν αὐτῆς γραμμάτων ὑπαγορεύσῃ αὐτοῖς, ἵνα ἐν ἐκάστη συγκροτήσῃ μνηστείας, ἣτις ὀφείλει νὰ γίνηται ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἱερατικῶς προϊσταμένου καὶ δύο τῶν προκριτοτέρων τῆς ἐνορίας, ἐχόντων βεβαίως τῶν μνηστευομένων τὴν νόμιμον ἡλικίαν, προσδιορίζεται προθεσμία ἐξ μηνῶν, ἢ τὸ πολὺ ἐνὸς ἔτους μέχρι τῶν γάμων, οἵτινες δέον ἵνα ἐκτελῶνται ἐξ ἅπαντος ἐν τῇ λήξει τῆς προθεσμίας ταύτης καὶ οὐχὶ περαιτέρω, τὰ δὲ λόγῳ ἀρραβώνος διδόμενα ἀμοιβαίως φιλὰ σύμφωνα θέλουσι συνίστασθαι εἰς δακτυλίδια ἐξ ἐκατέρων τῶν μερῶν ἀξίας ἀναλόγου τῆς καταστάσεως τῶν μνηστευομένων, καὶ αὐτὰ μόνον λογίζονται ὁ καθ' αὐτὸ ἀρραβών, ὅστις ἐν περιπτώσει τυχὸν διαλύσεως τῆς μνηστείας, θέλει ἐπιστρέφεται διπλάσιος παρὰ τοῦ μετανοοῦντος μέρους, λείψουσι δὲ καὶ ὅλως διόλου καὶ αἱ κατὰ τὸ διάστημα τῆς μνηστείας κακῶς ἐθιζόμεναι δωρεαὶ τόσον παρὰ τοῦ μνηστήρος, ὅσον καὶ τῆς μνηστῆς, καθ' ὅτι αἱ φιλοδωρεαὶ οὐδαμῶς λογίζονται ὡς ἀρραβών, οὔτε ἐπιστρέφονται διπλάσιοι, συμβαινούσης διαλύσεως, καθὼς ἐπίσης καὶ τὰ ἐκ φιλοτιμίας ματαίως καὶ κατὰ τὸ δοκοῦν γινόμενα ἔξοδα καὶ φαγοπότια, εἰς οὐδὲν μετροῦνται οὔτε ἀπαιτοῦνται παντελῶς, μὴ γινομένου τοῦ γάμου. Ἐν τούτοις δέον καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν ἀρραβώνων ἵνα συντάσσωνται καὶ τὰ ἀμοιβαῖα προικοσύμφωνα, ὑπογραφόμενα παρ' ἐκατέρων τῶν μερῶν, καὶ μαρτυρούμενα ὑπὸ τῶν παρευρισκομένων, ἥτοι τοῦ ἱερατικῶς Προϊσταμένου, καὶ τῶν προκριτῶν. Προπάντων δὲ

οἱ μνηστήρες μηδόλως ἔχουσι ἐλευθέραν τὴν εἴσοδον καὶ ἔξοδον, μηδὲ συναναστρέφονται καὶ συνδιασκεδάζωσι μετὰ τῶν μνηστῶν αὐτῶν, ἐκτὸς ἐπισήμων καὶ ὠρισμένων ἐπισκέψεων κατὰ τὰς ἐπισήμους ἡμέρας, ὅτι ἐκ τοιαύτης ἀπολύτου τῶν μνηστήρων συναναστροφῆς προκύπτουσι πολλὰ ἄτοπα καὶ πολλὰ ἄφορμαὶ προκαλοῦσαι ἐπὶ τέλους τὴν διάλυσιν τῆς μνηστείας. Ταῦτα τοίνυν διακοινώσασα καὶ ἡ Ἱερότης τῆς τοῖς χριστιανοῖς Αὐτῆς καὶ διατυπώσασα, ἐν ταῖς τῶν μνηστειῶν συγκροτήσεσι διενεργῇ ἀπαραλλάκτως ὅπως ἐκλείψουσι αἱ μέχρι τοῦδε συμβαίνουσαι καταχωρήσεις ἐπὶ τῶν μνηστειῶν εἰς τρόπον ὥστε μετὰ τὴν διακοίνωσιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν τούτων συμβουλῶν καὶ προνοητικῶν διαταγῶν, ὁψέποτε ἀναφνῇ διένεξις καὶ διαφορὰ τῶν μνηστευομένων, ὁ μὴ φυλάξας ταύτας εἴτε ἐκ τῶν γονέων, εἴτε ἐκ τῶν μνηστήρων, μηδόλως εἰσακούηται εἰς τὰς ἀπαιτήσεις αὐτοῦ, ἀλλ' ἀπορρίπτονται πᾶσαι αἱ ἀπαιτήσεις, αἱ μὴ συνάδουσαι πρὸς τὰ ἄνω διατυπωθέντα ...».

341α

1685. Αφορισμός. Σύρος.

Π. Ζερλέντης, *Ἰγνάτιος Ρόσας. Ὁ τελευταῖος Φράγκος ἐπίσκοπος Ἄνδρου 1670-1710*, Ἑρμούπολις 1924, σ. 12-13.

341β

1685. Διαθήκη. Ζάκυνθος.

Μ. Μανούσας, «Ἡ διαθήκη τοῦ Φιλόθεου Σκούφου», *ΕΕΚΣ* 3 (1940), σ. 300-303.

342

1685-1734. Μαρτυρικές καταθέσεις. Κέφαλος (Πάρος).

Ἄ. Κατσουρός, «Ἡ πειρατεία στὸ Αἰγαῖο», *Παριανὰ* 8 (1982), σ. 35-37.

343

1685-1825. Νοταριακές πράξεις. Λευκάδα.

Π. Κοντομίχης, «Λευκαδίτικα προικοσύμφωνα», *Ἡπειρωτικὴ Ἑστία* 34/393-396 (1985), σ. 45-47, αρ. 1-5.

343α

1686. Απόφαση γενικῆς συνέλευσης. Νάξος, Πάρος.

Π. Ζερλέντης, *Ἱστορικὰ σημειώματα ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν ἐν Νάξῳ Καπουκίνων, 1649-1753*, Ἑρμούπολις 1922, σ. 53-54, σ. 63-66, σ. 122-123, σ. 130-132, σ. 140-141.

